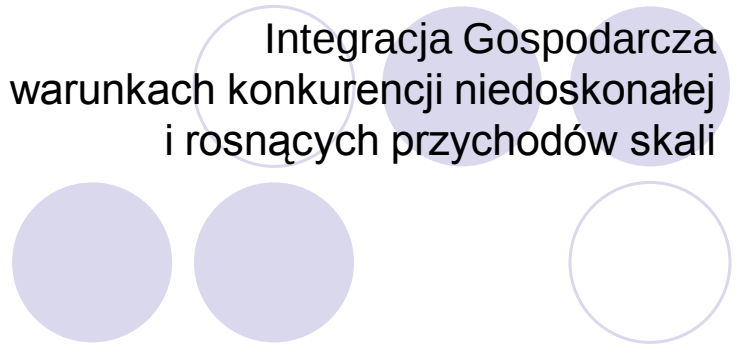

Integracja Gospodarcza w warunkach konkurencji niedoskonałej i rosnących przychodów skali

1

Dlaczego kraje ze sobą handlują (integrują się)?

1. Naturalne różnice między krajami
2. Rosnące przychody skali:
 - Efektywność (korzyści statyczne)
 - Specjalizacja (korzyści dynamiczne)

2

Wielkość (pojemność) rynku

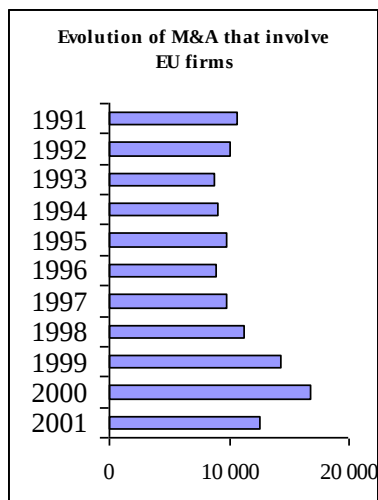
3

Segmentacja rynku

1. Rynek **nie** jest jednorodny – istnieje wiele rynków lokalnych.
2. Przedsiębiorstwom łatwiej jest sprzedawać na rynku krajowym niż na rynkach innych krajów z uwagi na bariery techniczne, rzeczowe i fiskalne.
3. Wynik: słabsza konkurencja
 - wyższe ceny
 - zbyt wiele przedsiębiorstw w gałęzi
 - niska jakość dóbr i usług

4

Fuzje i przejęcia w UE w latach 1991-2001

Struktura:

55% – strony tej samej narodowości

15% – strony z różnych krajów UE

24% – jedna ze stron pochodziła z kraju UE

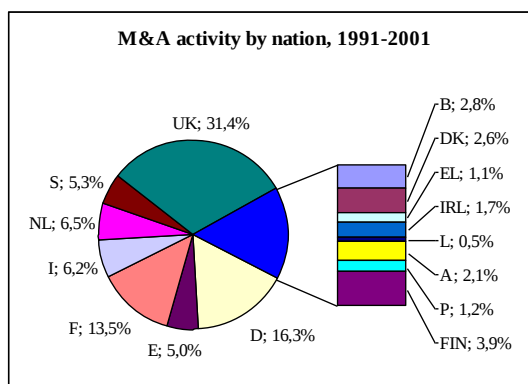
6% – nie ustalono narodowości jednej ze stron

5

Fuzje i przejęcia – struktura z uwagi na państwa UE

Cztery cechy rozkładu:

1. wielka czwórka (D, F, I, UK) – większość transakcji
2. D, F, I: udział znacznie niższy niż udział w PKB UE (36% vs. 59%)
3. UK – wyjątek (31% i 13% odpowiednio)
4. małe kraje – nieproporcjonalnie duży udział w fuzjach i przejęciach

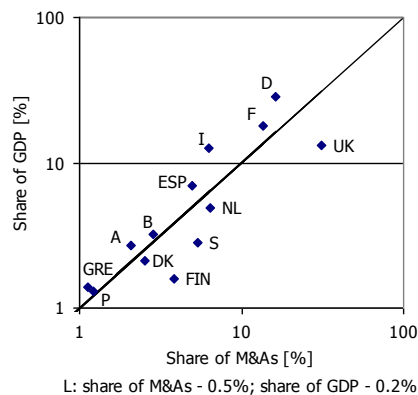

6

Fuzje i przejęcia oraz PKB

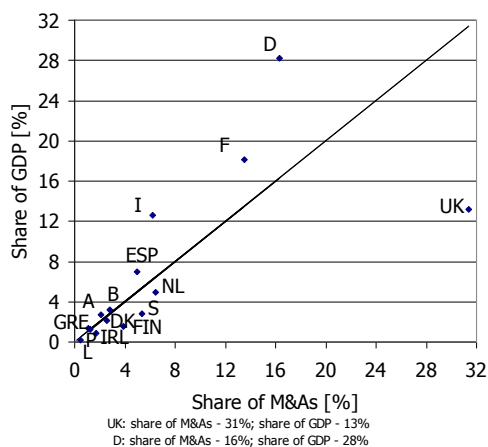
Wstępne wyjaśnienie:

1. Problem zbyt małego rynku bardziej palący w małych gospodarkach
2. Brak harmonizacji przepisów regulujących przejęcia: restrykcyjne vs. liberalne

7

Fuzje i przejęcia oraz PKB c.d.

8

IRTS i koszt przeciętny (AC)

Produkcja, Q	Nakład pracy, L	Przeciętny (jednostkowy) nakład pracy, L/Q
5	10	2,00
10	15	1,50
15	20	1,33
20	25	1,25
25	30	1,20
30	35	1,17

Źródło: Krugman i Obstfeld (2007, s. 167).

9

Korzyści skali – rodzaje

Wewnętrzne

AC zależy od produkcji pojedynczego przedsiębiorstwa

Zewnętrzne (Marshall)

AC zależy od wielkości całej gałęzi

1. Dyfuzja wiedzy: „tajemnice fachowe przestają być tajemnicami, unoszą się jak gdyby w atmosferze [...] jeśli jakiś człowiek poda jakąś ideę, to inni ją przejmują i dodają do niej własne pomysły i w ten sposób staje się ona źródłem nowych dalszych idei” (Marshall, 1890)
2. Rynek wyspecjalizowanej siły roboczej
3. Utrzymywanie wyspecjalizowanych dostawców

10

Założenia modelu CC-PP

1. Konkurencja niedoskonała:
 - przedsiębiorstwo bierze pod uwagę wpływ własnych decyzji na cenę rynkową
 - przedsiębiorstwo traktuje zachowanie innych przedsiębiorstw jako ustalone (brak reakcji z ich strony)
 - produkt wytwarzany przez przedsiębiorstwo nie jest doskonałym substytutem innych produktów
2. Przedsiębiorstwa są symetryczne, jest ich n
3. Koszty:
 - AC jest malejący – IRTS
 - MC jest stały
 - np. $C = F + c Q$
4. Przedsiębiorstwa maksymalizują zyski
5. $\text{Narzut} \equiv \text{Cena} - \text{MC}$

11

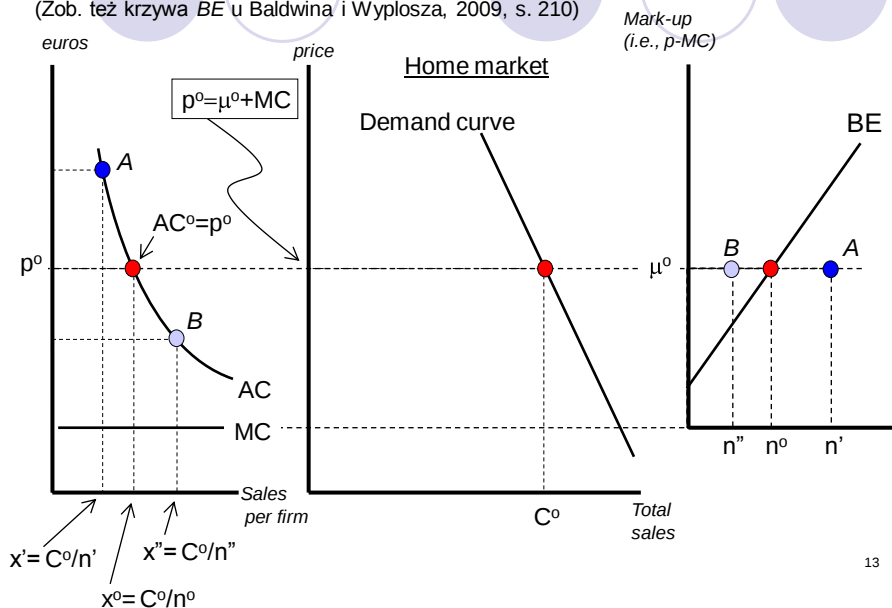
Równowaga w modelu CC-PP

1. Zyski są maksymalizowane ($MR = MC$)
2. Produkcja każdego przedsiębiorstwa jest taka sama (założenie o symetrii)
3. Im więcej przedsiębiorstw działa na rynku, tym większa łączna produkcja (intuicja mikroekonomiczna)
4. Równowaga długookresowa:
przychody są wystarczające, aby pokryć koszty (przedsiębiorstwa ani nie wchodzi, ani nie opuszczają rynku)

12

Krzywa CC

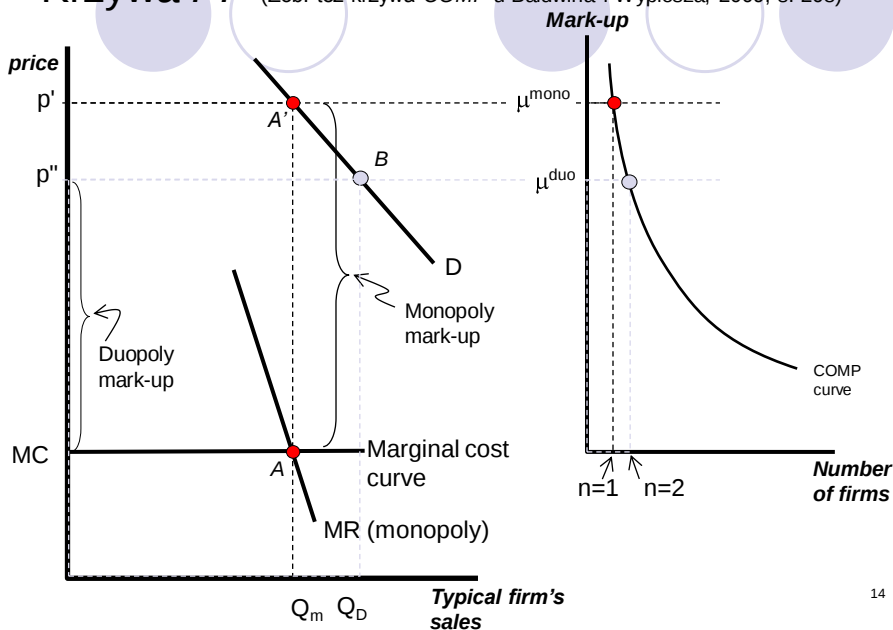
(Zob. też krzywa BE u Baldwina i Wyplosza, 2009, s. 210)

13

Krzywa PP

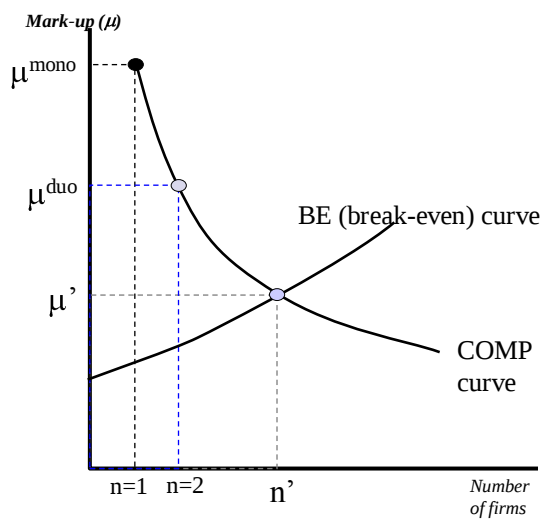
(Zob. też krzywa COMP u Baldwina i Wyplosza, 2009, s. 208)

14

Model CC-PP

(u Baldwina i Wyplosza, 2009, model BE-COMP)

15

Rozwiązanie modelu

Krzywa CC: $AC = \frac{F}{S}n + c$

Krzywa PP: $P = \frac{1}{bn} + c$

W równowadze: $AC = P \Leftrightarrow n = \sqrt{\frac{S}{bF}}, P = \sqrt{\frac{F}{bS}} + c$

16

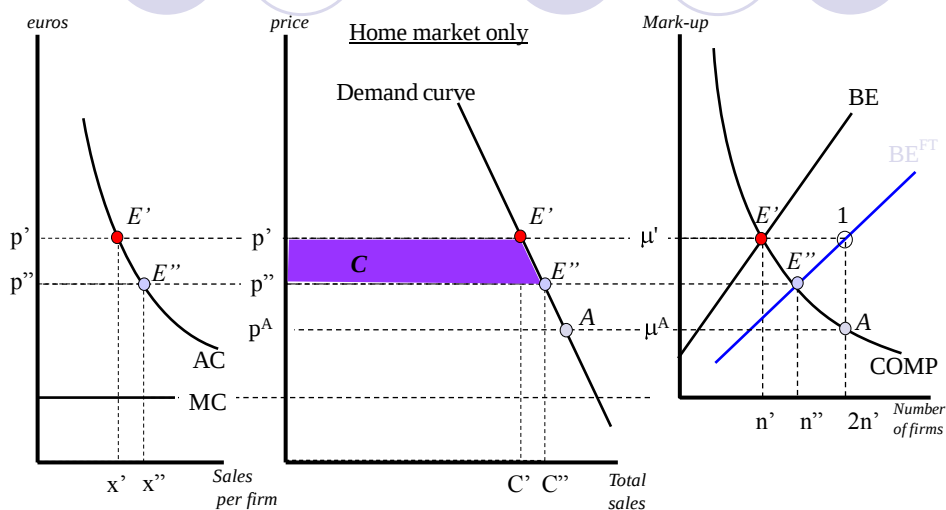
Przykład

(Krugman i Obstfeld, 2007, s. 182-184)

	Kraj	Zagranica	Zintegrowany
S	144 000	256 000	400 000
b	0,00005	0,00005	0,00005
F	200 000	200 000	200 000
c	200	200	200
n	120	160	200
P	366,67	325	300
AC	366,67	325	300
Równowaga	366,67	325	300

17

Od braku handlu do pełnej liberalizacji

18

Skutki integracji gospodarczej

Wzmocnienie konkurencji:

- Przedsiębiorstwa: silniejsza konkurencja ($\mu'' < \mu'$)
- Gospodarstwa domowe: odnoszą korzyść w postaci niższej ceny ($p'' < p'$)

Proces restrukturyzacji

- Przedsiębiorstwa: jest ich mniej ($n'' < 2n'$), są większe ($Q'' > Q'$), są efektywniejsze ($AC'' < AC'$)
- Gospodarstwa domowe: większy asortyment dóbr ($n'' > n'$)

19

Wyjaśnienie

(Baldwin i Wyplosz, 2009)

- Integracja: od braku handlu do pełnej liberalizacji: krzywa BE (CC) przesuwana się w prawo (do punktu 1)
- Proces scalenia rynków
 - PRZED typowe przedsiębiorstwo sprzedaje 100% produkcji na rynku krajowym; PO: 50-50
 - Niewidoczne na rysunku
- Wzmocnienie konkurencji
 - Równowaga przesuwana się z E' do A : przedsiębiorstwa ponoszą straty (są pod BE)
 - Wzmocnienie konkurencji = redukcja narzutu
 - Zmiana ceny w krótkim okresie z p' do p^A
- Restrukturyzacja
 - Przesunięcie z A to E''
 - Liczba przedsiębiorstw zmienia się z $2n'$ na n'' .
 - Przedsiębiorstwa mają większy udział w rynku i produkują więcej,
 - Przedsiębiorstwa są wydajniejsze, AC spada z p' na p'' ,
 - Narzut rośnie,
 - Produkcja jest ponownie opłacalna
- Wynik: większe przedsiębiorstwa, jest ich mniej, są bardziej wydajne i działają w warunkach silniejszej konkurencji
- Dobrobyt: korzyść równa „C”

20

Dowody empiryczne (Program Jednolitego Rynku)

Przybliżony rachunek:

- Narzut zmniejszony o 4% przeciętnie (Allen et al. 1998a,b)
- Udział przemysłu w PKB – 30%
- Zmiana dobrobytu = $4\% \cdot 0,3 \cdot \text{PKB} = 1,2\% \text{ PKB}$

Komisja Europejska:

- początkowe (optymistyczne) szacunki (1998): 7% PKB
- Szacunki skorygowane (2003): 1,8% PKB

Sceptycy:

- Słabe dowody empiryczne na to, by restrukturyzacja przemysłu została wywołana scalaniem rynków
- Scalanie rynków jest funkcją czynników kulturowych, a nie polityki handlowej

21

Pomoc publiczna (subsydia)

(Baldwin iWyplosz, 2009)

■ Dwa pytania

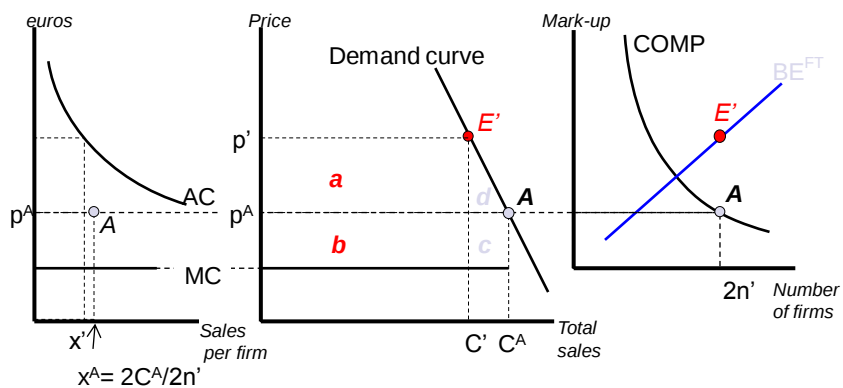
- 1) „jeżeli liczba przedsiębiorstw się zmniejsza, to czy pozostałe na rynku przedsiębiorstwa nie wykazują tendencji do zawierania zmów cenowych?”
- 2) „Skoro restrukturyzacja przemysłu rodzi koszty, to czy nie państwa nie będą próbować utrzymać przy życiu przedsiębiorstw subsydiując je (lub za pomocą innej polityki)?”

- Odpowiedź na oba pytania brzmi twierdząco.

22

Pomoc publiczna i zaburzanie konkurencji

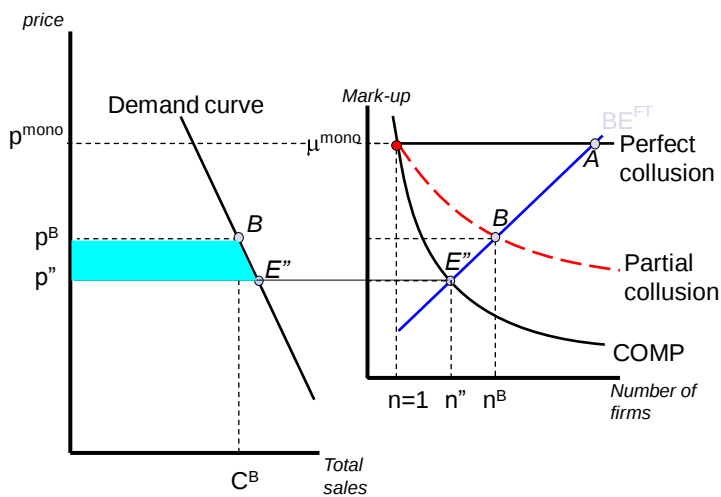
(Baldwin i Wyplosz, 2009, s. 439)

23

Zmowy i redukcja dobrobytu

(Baldwin i Wyplosz, 2009, s. 431)

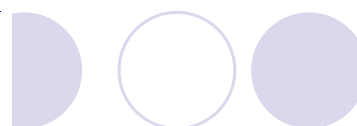
24

Table VI.1. Manufacturing intra-industry trade as a percentage of total manufacturing trade

	1988-91	1992-95	1996-2000	Change
High and increasing intra-industry trade				
Czech Republic	n.a.	66.3	77.4	11.1
Slovak Republic	n.a.	69.8	76.0	6.2
Mexico	62.5	74.4	73.4	10.9
Hungary	54.9	64.3	72.1	17.2
Germany	67.1	72.0	72.0	5.0
United States	63.5	65.3	68.5	5.0
Poland	56.4	61.7	62.6	6.2
Portugal	52.4	56.3	61.3	8.9
High and stable intra-industry trade				
France	75.9	77.6	77.5	1.6
Canada	73.5	74.7	76.2	2.7
Austria	71.8	74.3	74.2	2.4
United Kingdom	70.1	73.1	73.7	3.6
Switzerland	69.8	71.8	72.0	2.2
Belgium/Luxembourg	77.6	77.7	71.4	-6.2
Spain	68.2	72.1	71.2	3.0
Netherlands	69.2	70.4	68.9	-0.3
Sweden	64.2	64.6	66.6	2.4
Denmark	61.6	63.4	64.8	3.2
Italy	61.6	64.0	64.7	3.1
Ireland	58.6	57.2	54.6	-4.0
Finland	53.8	53.2	53.9	0.1
Low and increasing intra-industry trade				
Korea	41.4	50.6	57.5	16.1
Japan	37.6	40.8	47.6	10.0
Low and stable intra-industry trade				
New Zealand	37.2	38.4	40.6	3.4
Turkey	36.7	36.2	40.0	3.3
Norway	40.0	37.5	37.1	-2.9
Greece	42.8	39.5	36.9	-5.9
Australia	28.6	29.8	29.8	1.2
Iceland	19.0	19.1	20.1	1.1

Note: Countries are classified as having 'high' or 'low' level of intra-industry trade according to whether intra-industry trade is above or below 50 per cent of total manufacturing trade on average over all periods shown and 'increasing' or 'stable' according to whether intra-industry trade increases by more than 5 percentage points between the first and last periods, as shown in the final column.

Source: OECD calculations, see Box VI.1 for details, based on OECD International Trade Statistics.

Handel:

- międzygałęziowy – przewaga komparatywna
- wewnątrzgałęziowy – korzyści skali

Pomiar:

- indeks Grubela-Lloyda:

$$IIT_{ij} = 1 - \frac{|X_{ij} - M_{ij}|}{X_{ij} + M_{ij}}, \quad IIT_{ij} \in < 0, 1 >$$

- interpretacji podlegają zmiany